

TRAKTOR

NYTT

"vi förstår varann — du och jag!"

HÄR TILLVERKAS SVENSK KVALITET

säger en verkstadsarbetare hos Bolinder-Munktell i Eskilstuna. En bland de närmare 5000 anställda som arbetar med bl a tillverkning av maskiner till det svenska lantbruket.

Vi förstår varann — du och jag. När vi talar om kvalitet menar vi kvalitet i den goda gammaldags betydelsen. Den kvalitet som blir till genom kunskap, grundlighet — lojalitet och ansvarskänsla. Här hos Bolinder-Munktell kallar vi den **svensk** kvalitet. Den märks mer än den syns. För att säga det enkelt: Den finns där — på BM-VOLVO-tractorer och tröskorna — och på alla de andra ma-

skinerna vi gör. Den är en realitet och inte en påhängd klyscha. Här på Bolinder-Munktell är det nämligen en livsnödvändighet för oss att göra kvalitetsmaskiner. Gjorde vi inte det skulle vi aldrig kunna hålla vår ledande ställning på den svenska marknaden. Det är på den kvaliteten som vi säljer våra maskiner. Här hemma — och i utlandet. Du som är svensk lantbrukare har rätt att fordra att vi gör vårt bästa för Dig. Du kräver — och behöver — pålitliga maskiner med kvalitet. Det är min — och alla mina kollegers — uppgift att se till att Du får det. Härifrån oss på Bolinder-Munktell.

TRAKTOR NYTT ÅTERKOMMER

Traktor Nytt som utkom med sitt första nummer redan i slutet på 40-talet har i några år varit nedlagd. Då vi nu återupplivar Traktor Nytt så sker det inte i form av en lantbrukstidning utan enbart som en informationstrycksak om Bolinder-Munktells maskiner. Den dominerande roll som BM-VOLVO-maskinerna spelar i svenskt lant- och skogsbruk kräver, anser vi, en utförligare kundinformation än den vi kan ge i fack- och dagstidningar. Innehållet i Traktor Nytt kommer sålunda nu att till största delen innehålla aktuella informationer om Bolinder-Munktells maskiner. Dessutom kommer vi att ge en del intressanta tips och allmänna upplysningar.

Vår innehåll

20 år med Bolinder-Munktell, sid 2

Resultatöversyn, sid 3

Besök hos en kund, sid 4

Säg rätt på sid 5

Tröskare vill Ni ha bredare däck på traktorn, sid 6

Kan en arepunktstyrt tanka, sid 7

Godsägare Edward Öhman på Stavlösa:

”Jag har haft andra traktormärken på prov men det har alltid resulterat i en förnyelse av BM-VOLVO beståndet”

Han har glimten i ögat där han sitter i sin favoritfåtölj i biblioteket. Hans redogörelse av den rationella stordriften på egendomen är fängslande.

Edward Öhman driver sina 480 tunnland på Stavlösa och 200 tunnland på kronoarrendet i Kungs-Starby med samma dynamik och ambition som en framgångsrik företagsledare. Vilket han egentligen är!

Han sysselsätter 8 man, varav 2 inarbetare och 6 utarbetare. Varje år producerar han 1.800 gödsvin och hans 100 mjölkkor har en genomsnittlig smörfettproduktion av 230 kg. smörfett per ko, vilket är en mycket förnämlig prestation.

Hur kan det komma sig att han i 20 år har hållit fast vid ett och samma traktormärke, frågar vi honom.

”I ärlighetens namn kan jag säga, att jag har haft andra traktormärken på prov med jämna mellanrum — men det har alltid resulterat i en förnyelse av BM-VOLVO-beståndet” svarar han. ”Under de 20 år jag har svarat för driften har BM-VOLVO-traktorerna avlöst varandra.

Under alla dessa år har de kvalitetsmässiga och goda erfarenheterna blivit avgörande — är man helnöjd har man ju ingen anledning att byta traktormärke!”

”Det var 1959 som BOXER 350 kom in i bilden. Ett stort framsteg. Och när BOXER 600 lanserades — då kom också 2 till ägorna. Starkare motor och förbättrad hydraulik var självklara skäl. En Terra-Trol-hydraulik som lyfter 2.000 kg. istället för 1.300 kg. och som håller plogen kvar på rätt djup oavsett markens och markytans beskaffenhet.

Maskinparken består i dag av 3 Boxer 350, 2 Boxer 600 och 1 Bison 800.

Traktorerna används enbart i jordbruket och på grund av egendomens stora areal används minst 3 traktorer för transporter. Vid plöjning sätts samtliga traktorer in på detta arbete. Maskinparken omfattar även 2 självgående 12 fots BM-VOLVO-tröskor typ S 1000.

Jag kan också säga att mina köp av BM-VOLVO beror dels på det fina andrahandsvärdet, dels de låga underhållskostnaderna. Och så förstås den perfekta servicen.

Här är den — "lillebror" i BM-VOLVO-traktorfamiljen med förnamnet "BUSTER". Det är egentligen en ganska fantastisk historia det här med "BUSTER's" segermarsch genom hela det svenska lantbruket. Det är inte utan att man börjar tänka på den som en sorts "folktraktor".

BM-VOLVO Buster 400 återigen

VINNARE OCH MÄSTARE

För 4:e året i följd har nu den här lilla otroligt slitstarka och robusta traktorn från Eskilstuna toppat den svenska försäljningsstatistiken. Inte bara i sin klass — utan i alla klasser totalt. BUSTER är Sveriges mest sålda traktor genom tiderna — oavsett storlek. Ungefär 35.000 Bustertraktorer har till dags dato rullat ut från fabriken och leveranserna bara fortsätter.

Vad beror det egentligen på att en bestämmd traktor uppnår en sådan framgång — trots ett enormt utbud av konkurrerande traktormodeller från flera olika länder.

Svaret ligger i ett enda ord: förtröende! Vem man än frågar bland de som kör en BUSTER utmynnar svaret förr eller senare i att man har förtröende för BUSTER's svenska kvalitet. Det är inte bara de tekniska fördelarna — den 3-cylindriga 47 hk

motorn med sin segdragningsförmåga, de 8 växlarerna eller Terra-Trol hydraulsystemet — det är det faktum att man förlitar sig på att den här svenska produkten, såsom de flesta andra svenska produkter, håller en kvalitet som helt enkelt är överlägsen.

Men det är inte bara BUSTER som firar triumfer i leveransstatistiken. Hack i häl på BUSTER följer BOXER 350/600 och "storebror" BISON 800 är inte mycket sämre den! Den är Sveriges mest sålda bland de verkligt stora traktorerna.

Även BM-VOLVO tröskorna dominerar!

Sveriges mest köpta tröska är nämligen BM-VOLVO ST 257/280 — oavsett storlek och S 950 väljes av mer än varannan tröskköpare i storleksklassen över 10 fots skärbord.

RESULTATBÖRSEN

Så här ser statistiken ut för registrerade nya traktorer i Sverige:

1. BM-VOLVO	44,7%
2. MF	26,6%
3. Ford	9,6%
4. IH	6,4%

"Allsvenskan"

1. BUSTER 400	18,5%
2. BOXER 350/600	16,2%
3. MF 135	13,1%
4. MF 165	5,2%

TN besöker en "kändis":

"Jag litar på gubbarna i Eskilstuna"

säger lantbrukare Rune Adolfsson i Sprottebo, Gislaved

Rune tar emot på backen utanför när TN besöker honom i sällskap med föreståndaren Sven-Olof Persson från Centralföreningen i Gislaved. Där han står i vinterdiset och stricker fram handen verkar han nästan som klipt ur en Moberg-roman. Leendet är snabbt — och man har en känsla av att här finns det både lugn och styrka.

Rune tänker sig för flera gånger innan han svarar. Och då är svaren både diplomatiska och klara. Men färdiga. Han skulle göra sig väl bland alla pratmakarna i riksdagen. "Man har liksom lite lättare att ha förtroende för svenska traktorer" säger han. "Jag litar faktiskt på att gubbarna i Eskilstuna gör bra grejer åt oss lantbrukare. Jag tror det har att göra med den ansvarskänsla som svenska arbetare har inför sitt jobb!" Frågor och svar trevar sig fram där-

ute på backen. Men så småningom bjuds det på kaffe och dopp.

Kaffet tinar upp. Samtalet fortsätter. Mest om "den nya prognosen". Rune menar att jordbrukskonomerna ser för krass på det hela.

"Det är bra konstigt att man vill gå ifrån full odlingsbar jord samtidigt som världssvälten bara ökar", säger han. Men han erkänner att detta har med rationellare drift att göra som i sin tur hänger ihop med kraven om ökad mekanisering.

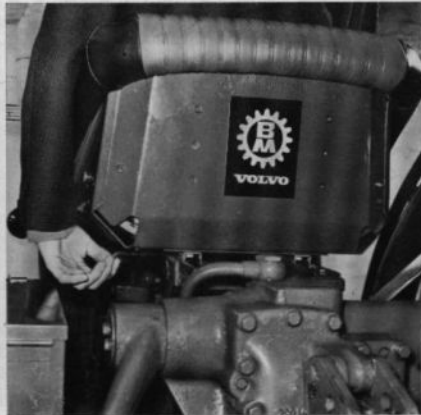
Det är just här som en pålitlig traktor är av avgörande betydelse. Stillestånd har inga lantbrukare råd med. Allra minst en mindre lantbrukare som har sin traktor igång nästan jämnt på alla möjliga och omöjliga jobb.

"Jodå" säger Rune, "det är nog ett argument att min Boxer är svensk!"

Ca 1 mil väster om "Nissastigen", djupt inne i Smålandsskogen, ligger Sprottebo. Här bor Rune Adolfsson. Det är Rune som vandrat land och rike runt i annonsform på baksidan av Jordbrukarnas Föreningsblad och RLF-tidningen. Det är Rune som säger att det är ett köpargument att BM-VOLVO Boxer 600 är en svensk traktor. Han har blivit nästan riksbekant genom den annonsen. Nästan varannan svensk lantbrukare har ju i realiteten också givit Rune rätt i att visst har det en avgörande betydelse att Boxer är svensk.

ATT SITTA RIKTIGT ÄR VIKTIGT

Under 1960-talets början utfördes vid Jordbrukstekniska Institutet undersökningar över traktorförarens skakningar vid körning på ojämna mark och väg och de tekniska möjligheterna att motverka dessa. I dessa undersökningar som leddes av dåvarande docenten Sigfrid Bjerninger deltog även AB Bolinder-Munktell aktivt. Resultatet är publicerat i meddelande nr 307 från Jordbrukstekniska Institutet.

De erfarenheter som gjordes har senare legat till grund för sitskonstruktionerna och utformningen av förarplatserna på BM-Volvo-traktorerna. I korthet kan sägas att man fann det nödvändigt att sitsen är försedd med en fjädring som är justerad för olika tunga förare. För att inte fjädringen skall fungera som en katapult och förvärra påkänningarna på föraren, bör sitsen vara försedd med stötdämpare. En hårdare fjädring fordrar då i regel kraftigare dämpning. I detta sammanhang är det också av intresse att veta att motorvibrationerna i väsentlig grad förplantar sig till korsryggen om sitsen saknar dyna. En lämplig dyna för att minska dessa

olägenheter är en av gummerad kokosfiber ca 25—50 mm tjock. En alltför tjock dyna fungerar som ett extra fjäderelement utan stötdämpare. Ur energiförbrukningssynpunkt har det visat sig väsentligt att sätet har parallellfjädring.

Utformningen av sitskålen är av stor betydelse. En invändig bredd av 45 cm är önskvärd liksom ett djup av 38 cm. Med hänsyn till terrängkörning och tvära svängar är det lämpligt med sidostöd. Dessa bör emellertid vara låga och inte sträcka sig för långt fram. Stora sidostöd liksom regelrätta armstöd är ofta i vägen t ex när föraren skall sätta sig på sitsen och när han skall vrida sig bakåt. Lämpligt är även att sitsen lutar 3—5° bakåt för att man inte skall glida framåt på sätet. Rygggraden skall understödjas på ett naturligt sätt. Ryggstödet överkant bör befinna sig 24—26 cm över hoptryckt sittedyna. Större höjder kan orsaka svårigheter att manövrera tryckstäng, plogspakar o dyl. Ett annat krav är att sitsöverdelen skall ha väl rundade kanter.

Med hänsyn till varierande kroppslängder hos förare bör sitsöverredet ha en bekväm ställbarhet i längdled. Enligt ett tyskt normförslag bör det vara 75 mm framåt och bakåt, d v s totalt 150 mm i förhållande till medelläget.

Själva sitsdynans huvuduppgift är att ge en viss ytnjukhet. Den bör vara stadig, ha god förmåga att ta bort snabba vibrationer, medge viss ventilation, ha god förmåga att motstå väder och vind och ofta upprepade belastningar, ha god slitstyrka samt vara smuts- och vattenavvisande. I kall väderlek är det också väsentligt att den ger god värmeisolerig. De material som kan komma ifråga har alla för- och nackdelar men man har i valet strävat efter ett material som ger så många positiva egenskaper som möjligt.

För att man helt skall utnyttja fördelen av en bra sits måste den vara placerad på rätt avstånd från golv och pedaler vilka givetvis bör ha en sådan rörelseriktning att man kan utnyttja sitsen som ryggstöd då de skall pressas ner.

TRÖSKHJUL BLIR TRAKTORHJUL

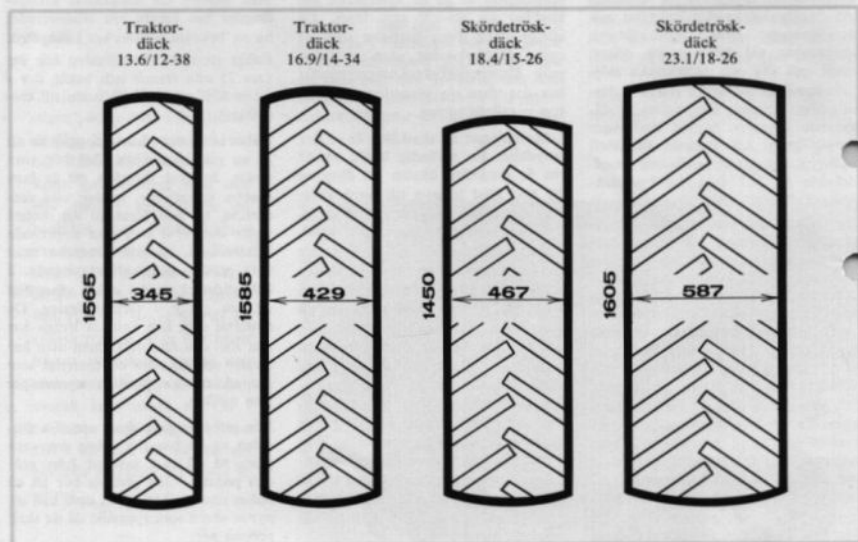
Det finns åtskilliga ägare till Bolinder-Munktells största skördetröska S 950. Och det finns ännu fler ägare till den populära Boxertraktorn från Bolinder-Munktell. Skördetröskan har breda däck i regel av dimensionen 18.4-26 men i många fall också av den ännu större dimensionen 23.1-26. Båda dessa däck kompletta med fälg och hjultallrik passar direkt till navet på Boxertraktorn. Det är en enkel operation att skifta ut traktorns hjul mot tröskans och få en Boxer

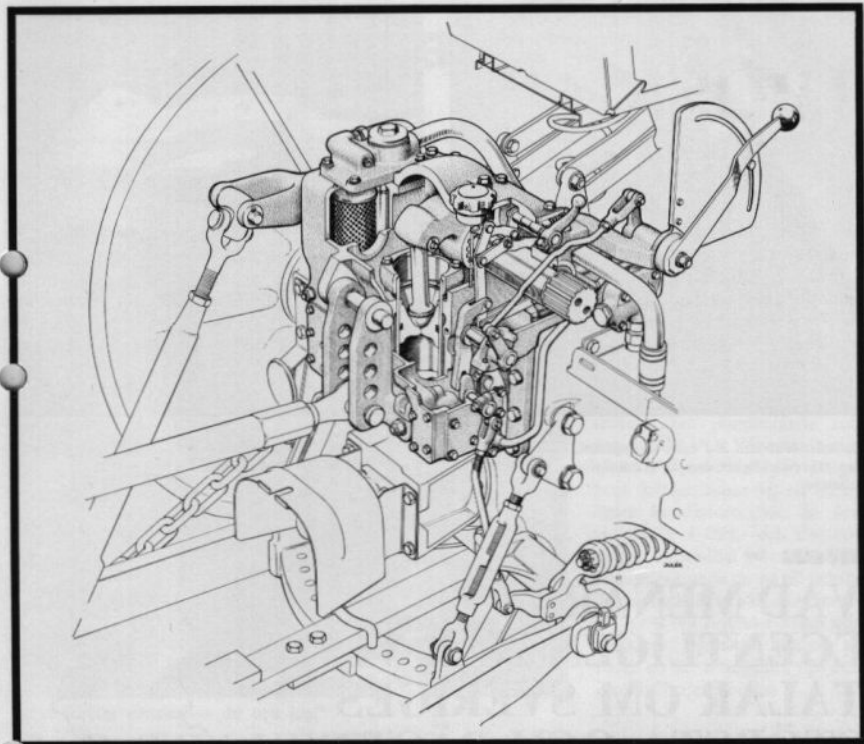
med extra breda däck. Det är en möjlighet som jordbrukarna nu börjar tillämpa för att i tid komma ut i vårbruket utan att därför åstadkomma markskador genom för stor jordpackning. Speciellt på tryck känsliga jordar med hög fuktighet kan man dra fördel av extra breda däck med sitt låga yttryck.

Genom samordning mellan traktor- och tröskkonstruktion har man på Bolinder-Munktell skapat denna möjlighet till utby-

barhet mellan traktor- och tröskhjul. Lantbrukaren slipper därigenom skaffa de extra breda, dyrbara däcken för enbart traktorn för en kort användningstid under några hektiska vårdagar.

Skördetröskan står ju under den tiden ändå helt oanvänd och mår därför lika bra av att stå upp-pallad på ett par bockar! En skördetröska har för övrigt så kort årlig användningstid att tröskdäcken tål att slitas på även i vårbruket!

kan en trepunktslyft tänka?

Nej, naturligtvis inte. Men Terra-Trol på BM-VOLVO är rätt nära. Ni ställer in plögen på rätt arbetsdjup med Terra-Trol-spaken och kör. Terra-Trol övertar kontrollen av plöjningen. På Bison 800 och Boxer 600 kan man allt efter förhållandena välja mellan kombinerad läges- och dragkraftsreglering och enbart dragkraftsreglering. Impulser från variationerna i dragmotståndet

överföres direkt via dragstängerna. Under hela plöjningen överförs maximal tyngd till traktorns drivhjul — minskar slirningen ökar dragkraften. Terra-Trol har en sinnrik hjärna som gör det svåra enkelt. Ni manövrerar och ställer in trepunktslyften med en enda spak — sedan övertar Terra-Trol plöjningen.

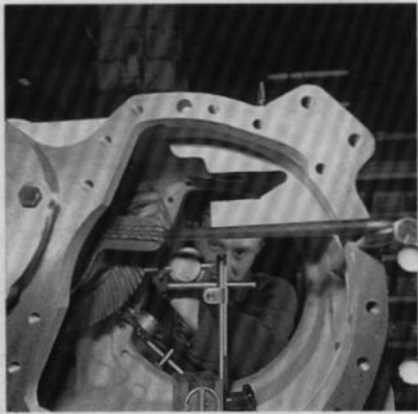
Terra-Trol hydraulsystem är dimensionerat och anpassat för att

användas i kombination med stora, tunga redskap. Själva trepunktslyften är kraftigt utförd med kraftiga dragstänger och lyftlänkar. Hydraulsystemet är helt separat och oberoende av traktorns kraftöverföring. Hydrauloljepumpen är kugghjuldriven direkt från motorn. Lätt att koppla in och ur från förarplatsen.

Bolinder-Munktell har egen lärlingsskola. Där grundläggs den yrkesskicklighet som är så utmärkande för företagets arbetare.

Noggrant kontrollerad produktion och hårda långtidsprov skapar BM-VOLVO-kvaliteten.

men -

VAD MENAR VI EGENTLIGEN NÄR VI TALAR OM SVERIGES STÖRSTA OCH BÄSTA SERVICENÄT?

Ingen maskin är bättre än den service den kan få. Det vet alla som har haft driftsstopp — med efterföljande tidsförlust och ekonomisk förlust.

Service skall gå snabbt. Och den skall vara effektiv. Därför har Bolinder-Munktell tillsammans med återförsäljarkåren, under åren byggt ut ett servicenät bestående av 122 serviceverkstäder. Dessa verkstäder disponerar sammanlagt över 1 200 välutbildade mekaniker som är utrustade med ca 300 servicebilar — små rullande verkstäder. Närheten till Bolinder-Munktells fabriker är en ytterligare garanti för snabb service och tryggad reservdelsförsörjning.

